

COVID-19: LURA LEJN IL-POST TAX-XOGĦOL

L-adattament tal-postijiet tax-xogħol u l-protezzjoni tal- ħaddiema

Agġornament ta' Diċembru 2020

© L-Unjoni Ewropea, 2020

Werrej

L-isfond u l-kamp ta' applikazzjoni tal-linji gwida.....	2
Introduzzjoni	2
Agġorna l-valutazzjoni tar-riskju tiegħek u ħu miżuri xierqa	3
It-tnaqqis tal-esponiment għall-COVID-19 fuq il-post tax-xogħol.....	3
It-tkomplija tax-xogħol wara perjodu ta' għeluq	4
L-indirizzar ta' rata għolja ta' assenza	5
Il-ġestjoni tal-ħaddiema li jkunu qegħdin jaħdmu mid-dar	6
Involve lill-ħaddiema	7
Hu ħsieb il-ħaddiema li kienu morda	7
Ippjana u tghallim għall-futur	8
Żomm ruħek infurmat tajjeb.....	8
Is-setturi u l-okkupazzjonijiet	8
Sector-specific guidance related to COVID-19 (Gwida speċifika għas-settur relatata mal-COVID-19)	9

L-isfond u l-kamp ta' applikazzjoni tal-linji gwida

Dawn il-linji gwida mhux vinkolanti għandhom l-għan li jgħinu lill-impjegaturi u lill-ħaddiema biex jibqgħu sikuri u b'saħħithom f'ambjent tax-xogħol li jkun inbidel b'mod sinifikanti minħabba l-pandemija tal-COVID-19. Dawn jagħtu pariri dwar:

Valutazzjoni tar-riskju u miżuri xierqa

- it-tnaqqis tal-esponiment għall-COVID-19
- it-tkompli tax-xogħol wara perjodu ta' għeluq
- l-indirizzar ta' rata għolja ta' assenza
- il-ġestjoni tal-ħaddiema li jkunu qegħdin jaħdmu mid-dar

L-involvement tal-ħaddiema

L-għoti ta' kura lill-ħaddiema li kienu morda

L-ippjanar u t-tagħlim għall-futur

Inżommu ruħna infurmati tajjeb

Informazzjoni għas-setturi u l-impjegi

Il-linji gwida jinkludu eżempji ta' miżuri ġenerali, li skont is-sitwazzjoni tax-xogħol partikolari, jistgħu jgħinu lill-impjegaturi jiksbu ambjent tax-xogħol sikur u tajjeb għas-saħħa xieraq meta jwettqu jew jerġgħu jibdew l-attivitajiet.

Dan id-dokument jipprovdi links għal informazzjoni rilevanti mill-EU-OSHA u jinkludi lista ta' riżorsi minn diversi fornituri li jimmiraw lejn industrij u impjegi differenti. Jekk jogħġbok innota li l-informazzjoni f'din il-gwida ma tkoprix l-ambjent tal-kura tas-saħħa, li għalih hemm disponibbli pariri speċifiċi (eż. mill-[ECDC](#), mid-[WHO](#), mis-[CDC](#)).

Għal kwalunkwe mistoqsija jew tħassib speċifiċi mhux indirizzati f'dan id-dokument, irreferi għal informazzjoni mill-awtoritajiet lokali, bħalma huma s-servizz tas-saħħa jew l-ispettorat tax-xogħol.

Introduzzjoni

Wara l-pandemija tal-marda tal-coronavirus ġdid 2019 (COVID-2019), l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea (UE) stabbilixxew għadd ta' miżuri, inklużi dawk li jaffettwaw il-postijiet tax-xogħol, biex jiġġieldu t-tixrid tal-marda. Id-dinja tax-xogħol qiegħda tiġi affettwata severament matul din il-kriżi, għalhekk, is-sezzjonijiet kollha tas-soċjetà – inklużi n-negozji, l-impjegaturi u s-sħab soċjali – għandu jkollhom rwol sabiex jiproteġu lill-ħaddiema, lill-familji tagħhom u lis-soċjetà b'mod ġenerali.

In-natura u l-firxa tal-miżuri jvarjaw minn restrizzjonijiet fuq il-moviment u s-sospensjoni ta' attivitajiet mhux essenzjali, sa limiti fuq l-għadd ta' persuni li jokkupaw spazju, il-projbizzjoni ta' ċerti attivitajiet, u l-obbligu li jiġu segwiti miżuri individwali ta' iġjene. L-applikazzjoni tagħhom tista' tvarja skont l-evoluzzjoni tal-pandemija, is-settur, l-okkupazzjoni jew karatteristika relatata mas-saħħa tal-individwu. Bħala riżultat ta' dawn il-miżuri, il-ħaddiema jistgħu jkunu meħtieġa jaħdmu mid-dar, jew jekk ix-xogħol tagħhom ma jistax jitwettaq mill-bogħod, jibqgħu d-dar.

Ladarba l-miżuri jiksbu tnaqqis suffiċjenti fir-rati ta' trażmissjoni tal-COVID-19, tiġi awtorizzata t-tkompli tal-attivitajiet tax-xogħol. Spiss, dan isir pass pass, b'xogħol li huwa meqjus essenzjali għall-protezzjoni tas-saħħa u l-ekonomija li jiġi awtorizzat l-ewwel.

Filwaqt li t-tilqim maż-żmien se jwassal għall-illaxkar tal-miżuri, mhuwiex ċar sa liema punt, jew meta, se jerġgħu jibdew l-attivitajiet tax-xogħol "normali". Huwa probabbli ħafna li ċerti miżuri se jibqgħu stabbiliti għal xi żmien jew jiġu introdotti mill-ġdid f'xi punt biex jiġu evitati żidiet fil-futur fir-rati ta' infezzjoni.

Il-kriżi tal-COVID-19 qed tagħmel pressjoni fuq l-impjegaturi u l-ħaddiema minħabba li jkollhom jimplementaw proċeduri u prattiki ġodda fi żmien qasir ħafna, jew ikollhom jissospendu x-xogħol u l-attivitajiet kummerċjali tagħhom. F'dan il-kuntest, is-saħħa u s-sikurezza okkupazzjonali joffru appoġġ prattiku għat-tkompli jew għaž-żamma tax-xogħol, u jikkontribwixxu għat-trażżin tat-trażmissjoni tal-COVID-19.

Aggorna l-valutazzjoni tar-riskju tiegħek u hu miżuri xierqa

L-istess bħal f'kundizzjonijiet tax-xogħol normali, l-identifikazzjoni u l-[valutazzjoni tar-riskji](#) kemm f'ambjenti tax-xogħol fiżiċi kif ukoll f'dawk psikosoċjali huma l-punt ta' tluq għall-ġestjoni tas-saħħa u s-sikurezza okkupazzjonali (OSH) skont il-miżuri tal-COVID-19. L-impjegaturi huma obbligati jirrevedu l-valutazzjoni tar-riskju tagħhom meta jkun hemm bidla fil-proċess tax-xogħol u jqisu r-riskji kollha, inklużi dawk li jaffettwaw is-saħħa mentali. Fir-reviżjoni tal-valutazzjoni tar-riskju, għandha tingħata attenzjoni għal kwalunkwe anomalija jew sitwazzjoni li tikkawża problemi u kif dawn jistgħu jgħinu lill-organizzazzjoni ssir aktar reżiljenti fuq medda twila ta' żmien. Ftakar fl-importanza li l-ħaddiema u r-rappreżentanti tagħhom jiġu involuti fir-reviżjoni tal-valutazzjoni tar-riskju u sejjaħ lill-fornitur tal-prevenzjoni tar-riskju jew tas-saħħa okkupazzjonali tiegħek jekk ikollok wieħed. Bħala kontribut għall-valutazzjoni tiegħek, ikseb informazzjoni aġġornata mill-awtoritajiet pubbliċi dwar is-sitwazzjoni tal-COVID-19 fiż-żona tiegħek. Ladarba l-valutazzjoni tar-riskju tiġi aġġornata, il-pass li jmiss huwa li tagħmel pjan ta' azzjoni b'miżuri xierqa. Hawn taħt issib xi eżempji ta' kwistjonijiet relatati mal-pandemija li għandhom jiġu kkunsidrati meta jiffassal pjan ta' azzjoni bħal dan.

It-tnaqqis tal-esponiment għall-COVID-19 fuq il-post tax-xogħol

L-implimentazzjoni ta' Prattiki tax-xogħol sikuri biex jiġi limitat l-esponiment għall-COVID-19 fuq il-post tax-xogħol teħtieġ li l-ewwel issir valutazzjoni tar-riskji, u mbagħad tiġi implimentata l-[ġerarkija ta' kontrolli](#). Dan ifisser li jiġu stabbiliti miżuri ta' kontroll biex l-ewwel jiġi eliminat ir-riskju u jekk dan ma jkunx possibbli, jitnaqqas l-esponiment tal-ħaddiema. Ibda l-ewwel b'miżuri kollettivi u jekk ikun meħtieġ, issupplimentahom b'miżuri individwali, bħal tagħmir protettiv personali (PPE). Hawn taħt issib xi eżempji ta' miżuri ta' kontroll, madankollu, mhux kollha se jkunu applikabbli għall-postijiet tax-xogħol jew għall-impjiegi kollha minħabba n-natura tagħhom.

- Għalissa wettaq biss xogħol essenzjali; jista' jkun possibbli li xi xogħol jiġi pospost għal meta r-riskju jkun aktar baxx. Jekk possibbli, offri servizzi mill-bogħod (bit-telefon jew bil-vidjo) minflok personalment. Kun żgur li l-ħaddiema li huma essenzjali għall-impjieg biss ikunu preżenti fuq il-post tax-xogħol u naqqas il-preżenza ta' partijiet terzi.
- Naqqas, kemm jista' jkun, il-kuntatt fiżiku bejn il-ħaddiema (eż. matul il-laqgħat jew waqt il-waqfiet). Izola lill-ħaddiema li jistgħu jwettqu l-kompiti tagħhom waħedhom b'mod sikur u li ma jeħtiġux tagħmir speċjalizzat jew makkinarju li ma jistax jiġi mċaqlaq. Pereżempju, kull meta jkun possibbli, aghmel arrangamenti biex huma jkunu jistgħu jaħdmu waħedhom f'uffiċċju alternattiv, kamra tal-persunal, kantin jew kamra tal-laqgħat. Jekk ikun possibbli, itlob lill-ħaddiema vulnerabbli biex jaħdmu mid-dar (il-persuni akbar fl-età u dawk b'[kundizzjonijiet kroniċi](#) (inklużi ipertensjoni, problemi tal-pulmun jew tal-qalb, dijabete, jew dawk li [għaddejjin minn trattament tal-kanċer jew xi immunosuppressjoni oħra](#)) u l-[ħaddiema nisa tqal](#). Ħaddiema b'membri tal-familja qrib tagħhom li jinsabu f'riskju għoli jistgħu wkoll ikollhom bżonn jaħdmu mid-dar.
- Elimina, u jekk mhux possibbli, illimita l-interazzjoni fiżika mal-klijenti u bejniethom. Pereżempju, permezz ta' ordnijiet online jew bit-telefon, konsenja mingħajr kuntatt jew dħul immaniġġjat (filwaqt li tevita wkoll li n-nies jingabru f'folla barra), u tbeġħid fiżiku kemm ġewwa kif ukoll barra l-bini.
- Meta tikkonsenja oġġetti, aghmel dan permezz ta' ġbir jew konsenja barra l-bini. Agħti pariri lis-sewwieqa dwar iġjene tajba fil-karozza u pprovdilhom ġell sanitarju u wipex xierqa. Il-ħaddiema li jagħmlu l-konsenji għandhom jithallew jużaw faċilitajiet bħal tojlits, kafetteriji, kmamar fejn wieħed ibiddel u kmamar bid-doċċa, għalkemm bil-prekawzjonijiet xierqa (bħal utent wieħed biss jithalla jidhol f'hin partikolari u tindif regolari).
- Poġġi barriera impermeabbli bejn il-ħaddiema, speċjalment jekk ma jkunx jistgħu jżommu distanza ta' żewġ metri minn xulxin. Il-barrieri jistgħu jkunu magħmulin apposta jew improvizzati bl-użu ta' oġġetti bħal folji tal-plastik, diviżorji, kxaxen mobbli, jew unitajiet ta' hażna. Oġġetti li mhumx solidi jew li għandhom it-toqob, bħall-pots tal-pjanti jew it-trolis, jew li joħolqu riskju ġdid, bħal jekk titgerbe b'xi oġġett jew oġġetti li jaqgħu, għandhom jiġu evitati. Jekk ma tkunx tista' tintuża barriera għandu jinħoloq spazju addizzjonali bejn il-ħaddiema billi, pereżempju, jiġi żgurat li jkollhom mill-inqas żewġ desks vojta fuq kull naħa tagħhom.

- Jekk il-kuntatt mill-qrib ma jkunx jista' jiġi evitat, żomm dan il-kuntatt għal inqas minn 15-il minuta. Naqqas il-kuntatt bejn partijiet differenti tan-negozju tiegħek fil-bidu u fit-tmiem tax-xiftijiet. Irranġa l-ħinijiet tal-waqfiet għall-ikel biex tnaqqas in-numru ta' persuni li jkunu fil-kafetterija, fil-kamra tal-persunal, jew fil-kċina fl-istess ħin. Kun żgur li fil-kmamar tal-banju u fil-kmamar fejn wieħed ibiddel ikun hemm ħaddiem wieħed biss f'ħin partikolari. Poġġi sinjal fuq il-bieb prinċipali li jindika meta wieħed mit-tojlits ikun qiegħed jintuża biex jiġi żgurat li persuna waħda biss tidhol f'ħin partikolari. Organizza x-xiftijiet biex tqis il-kompiti ta' tindif u ta' sanitazzjoni.
- Ipprovi sapun u ilma jew sanitizzatur tal-idejn xieraq f'postijiet konvenjenti u agħti pariri lill-ħaddiema biex jaħslu idejhom ta' spiss. Naddaf il-bini tiegħek ta' spiss, speċjalment il-counters, il-mankijiet tal-bibien, l-għodda u wċuħ oħra li l-persuni jmissu spiss u pprovi ventilazzjoni tajba jekk ikun possibbli.
- Fejn ikun possibbli, kun żgur li jkun hemm ventilazzjoni tajba, ftuħ tat-twieqi u bibien sabiex jippermettu l-fluss ta' arja friska minn barra.
- Skont id-dispożizzjonijiet stabbiliti fiż-żona tiegħek, l-użu ta' maskri tal-wiċċ kirurġiċi jew "iġġeniċi" jista' jiġi kkunsidrat fuq il-post tax-xogħol u fl-ispazji magħluqa u kondiviżi kollha, bħal karozzi, vannijiet u trasport pubbliku. Dawn il-maskri tal-wiċċ huma ddisinjati bħala miżura ta' iġjene, għall-prevenzjoni tat-tixrid tal-coronavirus permezz ta' qtar li joħroġ meta wieħed jisgħol jew jagħtas li jaqgħu fuq uċuħ li jmissu persuni oħra u minn aerosol li jingibed man-nifs, u jibqgħu sospiżi fl-arja sakemm jingibdu man-nifs minn oħrajn.
- Jekk identifikajt riskju ta' infezzjoni minkejja li applikajt il-miżuri kollha fattibbli ta' sikurezza, imbagħad ipprovi l-PPE kollu meħtieġ. Huwa importanti li l-ħaddiema jitharrġu fl-użu korrett tal-PPE, filwaqt li jiġi żgurat li huma jseguw r-regolamenti u l-gwida disponibbli dwar l-użu tal-[maskri tal-wiċċ](#) u l-[ingwanti](#).
- Poġġi posters li jhegħu li wieħed joqgħod id-dar meta jhossu ma jiflaħx, l-etikett ta' kif għandek tisgħol u tagħtas, u l-iġjene tal-idejn mad-dhul fil-post tax-xogħol u f'żoni oħra fejn jidhru.
- Iffaċilita l-użu ta' trasport individwali aktar milli kollettiv mill-ħaddiema, pereżempju billi tagħmel disponibbli parkeġġ jew post għall-ħażna ta' roti b'mod sikur, u billi tinkoraġġixxi lill-ħaddiema biex imorru għax-xogħol bil-mixi, jekk ikun possibbli.
- Stabbilixxi politiki dwar il-liv flessibbli u x-xogħol mill-bogħod biex tillimita l-preżenza fuq il-post tax-xogħol, meta jkun meħtieġ.
- Evita ammont ta' xogħol eċċessiv fuq il-persunal tat-tindif billi tiegħu miżuri xierqa, bħall-assenjar ta' persunal addizzjonali għall-kompiti u li titlob lill-ħaddiema biex iħallu l-ispazju tax-xogħol tagħhom nadif. Ipprovi lill-ħaddiema tixjus u laned tal-iskart b'borża tal-plastik sabiex dawn ikunu jistgħu jitbattlu mingħajr ma jkun hemm kuntatt mal-kontenut.

Irreferi għall-[COVID-19: guidance for the workplace](#) (COVID-19: gwida għall-post tax-xogħol) għal aktar informazzjoni dwar it-tnejja tal-post tax-xogħol tiegħek għall-COVID-19, inkluż x'għandu jsir jekk xi hadd infettat bil-COVID-19 kien fil-post tax-xogħol u pariri dwar l-ivvjaġġar u l-laqgħat. Hemm informazzjoni disponibbli għall-["ħaddiema fruntaliera u daww stazzjonati"](#) (persuni li jaħdmu f'pajjiż wieħed u jirritornaw b'mod regolari lejn il-pajjiż fejn jirrisjedu).

It-tkomplija tax-xogħol wara perjodu ta' għeluq

Jekk il-post tax-xogħol tiegħek ingħalaq għal ċertu perjodu għal raġunijiet relatati mal-COVID-19, aghmel pjan għal meta jerġa' jibda x-xogħol li jqis is-saħħa u s-sikurezza. Fil-pjan tiegħek għandek tikkunsidra dan li ġej:

- Aġġorna l-[valutazzjoni tar-riskju](#) tiegħek kif deskritt hawn fuq u rreferi għall-[COVID-19: guidance for the workplace](#) (COVID-19: gwida għall-post tax-xogħol).
- Wettaq adattamenti fit-tqassim tal-post tax-xogħol u fl-organizzazzjoni tax-xogħol li jnaqqsu t-trażmissjoni tal-COVID-19 qabel ix-xogħol jerġa' jibda bis-sħiħ u qabel il-ħaddiema kollha jirritornaw għall-post tax-xogħol. Ikkunsidra li x-xogħol jerġa' jibda fi stadji biex ikunu jistgħu jsiru adattamenti. Kun żgur li tinforma lill-ħaddiema dwar il-bidliet u ttiprovdihom proċeduri u taħriġ ġodda, jekk ikun meħtieġ, qabel ma jerġgħu jibdeu jaħdmu.

- Ikkuntattja lis-servizz tas-saħħa okkupazzjonali u lill-konsulent tas-saħħa u s-sikurezza tiegħek jekk ikollok aċċess għal wieħed u ddiskuti l-pjan tiegħek magħhom.
- Agħti attenzjoni speċjali lill-ħaddiema li jinsabu f'riskju għoli u kun lest li tipproteġi lil dawk l-aktar vulnerabbli, inklużi l-persuni akbar fl-età u dawk b'[kundizzjonijiet kroniċi](#) (inklużi ipertensjoni, problemi tal-pulmun jew tal-qalb, dijabete, jew dawk li [għaddejjin minn trattament tal-kanċer jew xi immunosuppressjoni oħra](#)) u l-[ħaddiema nisa tqal](#). Agħti attenzjoni wkoll lill-ħaddiema b'membri tal-familja qrib tagħhom li jinsabu f'riskju għoli.
- Ikkunsidra li tistabbilixxi appoġġ għall-ħaddiema li jistgħu jkunu qed ibatu minn ansjetà jew stress. Dan jista' jvarja minn maniġers li jistaqsu lill-ħaddiema aktar ta' spiss dwar kif qed iħossuhom, l-iffaċilitar ta' skambji jew akkumpanjament bejn il-kollegi, bidliet fl-organizzazzjoni tax-xogħol u l-kompiti tax-xogħol, sa programm ta' assistenza lill-impjegati jew servizz ta' kkowċjar, kif ukoll l-għoti ta' kuntatt ma' servizz tas-saħħa okkupazzjonali. Kun af li l-ħaddiema jistgħu jkunu għaddew minn avvenimenti trawmatiki bħall-mard serju jew il-mewt ta' qarib jew ħabib, jew ikunu qegħdin jesperjenzaw diffikultajiet finanzjarji jew problemi fir-relazzjonijiet personali tagħhom.
- Il-ħaddiema li jirritornaw fuq il-post tax-xogħol wara perjodu ta' iżolament, kemm bħala miżura individwali kif ukoll bħala parti minn iżolament kollettiv, x'aktarx li jkollhom tħassib, b'mod partikolari dwar ir-riskju ta' infezzjoni. Dan it-tħassib – speċjalment jekk kien hemm bidliet fl-impjeg – jista' jwassal għal stress u problemi ta' saħħa mentali. Meta jkunu stabbiliti miżuri ta' tbeġħid fiżiku, dawn il-problemi mhumieq biss aktar probabbli, iżda l-mekkaniżmi ta' sopravvivenza tas-soltu, bħal spazju personali, jew il-fatt li wieħed jikkondividi l-problemi tiegħu ma' oħrajn, ma jkunux disponibbli (ara [Return to work after sick leave due to mental health problems](#) (Ritorn għax-xogħol wara liv minħabba mard minħabba problemi ta' saħħa mentali)). Ipprovdli lill-ħaddiema b'informazzjoni dwar sorsi disponibbli pubblikament ta' appoġġ u għoti ta' pariri. [Mental Health Europe](#) għandha informazzjoni dwar kif għandek tiegħu f'is-saħħa mentali tiegħek u tindirizza t-tħeddida tal-COVID-19.
- Il-ħaddiema jistgħu jkunu mħassba dwar probabbiltà akbar ta' infezzjoni fuq il-post tax-xogħol u jaf ma jkunux iridu jirritornaw għax-xogħol. Huwa importanti li tifhem it-tħassib tagħhom, tipprovdli informazzjoni dwar il-miżuri meħuda u l-appoġġ disponibbli għalihom.

L-indirizzar ta' rata għolja ta' assenza

Skont ir-rati ta' infezzjoni fiż-żona lokali tiegħek u l-protokollu fis-sehħ, ħafna mill-ħaddiema tiegħek jistgħu jkunu assenti minħabba l-COVID-19. Jekk ħaddiem ikun f'iżolament fid-dar bħala prekawzjoni, għandu mnejn li dan ikun jista' jkompli jaħdem mill-bogħod (ara hawn taħt), jew jekk dan ma jkunx il-każ, il-ħaddiem mhux se jkun jista' jaħdem għal perjodu ta' żmien.

Il-ħaddiema li huma kkonfermati li għandhom il-COVID-19 jistgħu jkunu assenti u ma jkunux jistgħu jaħdmu għal żmien itwal b'mod sinifikanti u dawk li jimirdu serjament jistgħu jeħtieġu perjodu ulterjuri ta' riabilitazzjoni ladarba jfiqu mill-infezzjoni. Barra minn hekk, xi ħaddiema jistgħu jkunu assenti minħabba li jkollhom jieħdu f'is-saħħa qarib tagħhom.

- L-assenza ta' numru sostanzjali ta' ħaddiema, anke jekk temporanja biss, tista' tikkawża pressjoni fuq it-tkomplija tal-attivitajiet. Filwaqt li l-ħaddiema disponibbli għandhom ikunu flessibbli, huwa importanti li ma jsibux ruħhom f'sitwazzjoni li tipperikola s-saħħa jew is-sikurezza tagħhom. Żomm kwalunkwe ammont ta' xogħol addizzjonali baxx kemm jista' jkun u kun żgur li dan ma jdumx wisq. Il-maniġers tal-linja għandhom rwol importanti fil-monitoraġġ tas-sitwazzjoni u biex jiżguraw li l-ħaddiema individwali ma jkunux [mgħobbija żżejjed](#). Irrispetta r-regoli u l-ftehimiet dwar is-siġħat tax-xogħol u l-perjodi ta' mistrieħ u agħti lill-ħaddiema d-dritt li jaqtgħu mix-xogħol meta ma jkunux qed jaħdmu.
- Meta tadatta x-xogħol biex tlaħhaq ma' forza tax-xogħol imnaqqsa, pereżempju billi tistabbilixxi metodi u proċeduri godda u tbiddel ir-rwoli u r-responsabbiltajiet, ikkunsidra jekk il-persunal għandux bżonn taħriġ u appoġġ addizzjonali, u kun żgur li l-ħaddiema kollha jkunu kompetenti biex iwettqu l-kompitu li huma meħtieġa jwettqu.
- Ħarreġ lill-ħaddiema f'diversi kompiti biex iwettqu funzjonijiet essenzjali sabiex il-post tax-xogħol ikun jista' jopera anke jekk il-ħaddiema ewlenin ikunu assenti.

- Jekk ikun hemm dipendenza minn persunal interim, huwa importanti li tinfirmahom dwar ir-riskji fuq il-post tax-xogħol u tipprovdilhom taħriġ jekk ikun meħtieġ.

Il-ġestjoni tal-ħaddiema li jkunu qegħdin jaħdmu mid-dar

Bħala parti mill-miżuri ta' tbeġħid fiżiku li ttieħdu fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri, il-ħaddiema huma mheġġa jew obbligati li jaħdmu mid-dar jekk in-natura tal-impjieg tagħhom tippermetti dan. Għal hafna minn dawn il-ħaddiema, din tista' tkun l-ewwel darba bħala "teleħaddiema" u l-ambjent tax-xogħol tagħhom x'aktarx li jkun nieqes minn hafna aspetti meta mqabbel mal-post tax-xogħol tagħhom. Il-punt sa fejn l-ambjent tad-dar jista' jiġi adattat se jvarja skont is-sitwazzjoni tal-ħaddiem u ż-żmien u r-riżorsi disponibbli għall-adattamenti.

Parir dwar kif wieħed jibqa' sikur u b'saħħtu waqt li jkun qed jaħdem mid-dar huwa disponibbli [hawnhekk](#), iżda fil-biċċa l-kbira tiegħu huwa mmirat lejn dawk li jaħdmu mid-dar b'mod regolari jew fit-tul. Hawn taħt se ssib xi suggerimenti biex jitnaqqsu kemm jista' jkun ir-riskji għall-ħaddiema li ma setgħux iħejju l-post tax-xogħol tad-dar tagħhom kif suppost.

- Wettaq valutazzjoni tar-riskju li tinvolvi lill-ħaddiema li jaħdmu mid-dar u lir-rappreżentanti tagħhom.
- Ippermetti lill-ħaddiema jieħdu tagħmir mill-post tax-xogħol tagħhom għad-dar tax-xogħol tagħhom fuq bażi temporanja (jekk ma jkunux jistgħu jiksibuh huma stess, ikkunsidra li tagħmel arrangamenti għall-konsenja tiegħu). Dan jista' jinkludi oġġetti bħal kompjuter, monitor, tastiera, maws, printer, sigġu, oġġett għas-serħan tas-saqajn, jew lampa. Żomm rekord ta' min jieħu xiex biex tevita konfużjoni meta jerga' jibda x-xogħol normali.
- Ipprovi lit-teleħaddiema [għwida dwar l-istabbiliment ta' stazzjon tax-xogħol fid-dar](#) li japplika ergonomija tajba, bħal qagħda tajba u moviment frekwenti, kemm jista' jkun.
- Heġġeġ lill-ħaddiema jieħdu waqfiet regolari (madwar kull 30 minuta) biex iqumu, jimxu u jitmatru.
- Agħti appoġġ lit-teleħaddiema fl-użu ta' tagħmir u software tal-IT. L-għodod ta' konferenzi bit-telefon u bil-vidjo jistgħu jsiru essenzjali għax-xogħol, iżda jistgħu jkunu problematiċi għall-ħaddiema li ma jkunux familjari magħhom.
- Kun żgur li jkun hemm komunikazzjoni tajba fil-livelli kollha li tinkludi lil dawk li jaħdmu mid-dar. Dan iwarja mill-informazzjoni strateġika pprovduta mill-manigment fl-ogħla livell sad-dmijiet tal-manigers tal-linja, mingħajr ma wieħed jinsa l-importanza ta' interazzjoni soċjali ta' rutina fost il-kollegi. Filwaqt li tal-ewwel tista' tiġi indirizzata f'laqgħat online skedati, tal-aħħar tista' tiġi mheġġa permezz ta' chats online jew permezz ta' laqgħat "virtwali".
- Tissottovalutax ir-riskju li l-ħaddiema jhossuhom iżolati u taħt pressjoni, li fin-nuqqas ta' appoġġ jista' jwassal għal problemi ta' saħħa mentali. Huwa importanti li jkun hemm komunikazzjoni u appoġġ effettivi mill-maniger u l-kollegi u li jkun jista' jinżamm kuntatt informali mal-kollegi. Ikkunsidra li jkollok laqgħat regolari mal-persunal jew mat-tim li jsiru online jew alterna liema impjegati jistgħu jkunu preżenti fuq il-post tax-xogħol, jekk ikun inbeda ritorn gradwali għax-xogħol.
- Kun af li l-impjegat tiegħek jista' jkollu sieheb li wkoll ikun qed jaħdem mid-dar jew tfal li jista' jkollhom bżonn lil xi ħadd biex jieħu ħsiebhom peress li mhumix qed imorru l-iskola, jew li jkollhom bżonn jaqbd u mill-bogħod biex ikomplu x-xogħol tal-iskola tagħhom. Oħrajn jista' jkollhom bżonn jieħdu ħsieb anzjani jew persuni b'mard kroniku u dawk li jinsabu f'konfinament. F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-manigers se jkollhom bżonn ikunu flessibbli f'termini tas-sigħat tax-xogħol u ta' produttività tal-persunal tagħhom u se jkollhom bżonn jagħmlu lill-ħaddiema konxji tal-fehim u l-flessibilità tagħhom.
- Assisti lill-ħaddiema fl-istabbiliment ta' limiti b'saħħithom bejn ix-xogħol u l-ħin liberu billi tikkomunika b'mod ċar meta huma mistennija li jkunu qed jaħdmu u li jkunu disponibbli.

Involvi lill-ħaddiema

Il-partecipazzjoni tal-ħaddiema u r-rappreżentanti tagħhom fil-ġestjoni tal-OSH hija essenzjali għas-suċċess u obbligu legali. Dan japplika wkoll għal miżuri meħuda fil-postijiet tax-xogħol b'rabta mal-COVID-19, fi żmien meta l-avvenimenti jiżviluppaw malajr, b'livell għoli ta' incertezza u ansjetà fost il-ħaddiema u l-popolazzjoni b'mod ġenerali.

Huwa importanti li tikkonsulta lill-ħaddiema tiegħek u/jew lir-rappreżentanti tagħhom u lir-rappreżentanti tas-saħħa u s-sikurezza fi żmien xieraq dwar il-bidliet ipplanati u kif il-proċessi temporanji se jaħdmu fil-prattika. L-involvement mal-ħaddiema tiegħek fil-valutazzjoni tar-riskji u fl-iżvilupp ta' reazzjonijiet huwa parti importanti minn Prattika Tajba ta' saħħa u sikurezza. Ir-rappreżentanti tas-saħħa u s-sikurezza u l-kumitati tas-saħħa u s-sikurezza jinsabu f'pożizzjoni unika biex jgħinu fit-tfassil ta' miżuri preventivi u biex jiżguraw li dawn jiġu implimentati b'suċċess.

Ikkunsidra wkoll kif tiżgura li l-ħaddiema tal-aġenzija u l-kuntratturi jkollhom aċċess għall-istess informazzjoni bħall-impjegati diretti.

Ħu ħsieb il-ħaddiema li kienu morda

Skont l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa, [sintomi l-aktar komuni tal-COVID-19](#) huma deni, gheja, u sogħla xotta. Xi persuni jkunu infettati iżda ma jiżviluppaw l-ebda sintomu u ma jhossuomx ma jifilħux. Il-biċċa l-kbira tan-nies (madwar 80 %) jirkupraw mill-marda mingħajr ma jkunu jeħtieġu trattament speċjali. Proporzjon żgħir ta' daww li jkollhom il-COVID-19 jimirdu serjament u jiżviluppaw diffikultà fit-teħid tan-nifs. Il-persuni akbar fl-età, u daww bi problemi mediċi sottostanti bħal pressjoni tad-demm għolja, problemi tal-qalb jew dijabete, huma aktar probabbli li jiżviluppaw marda serja.

Persuni li jimirdu serjament jistgħu jeħtieġu kunsiderazzjoni speċjali anki wara li jiġu ddikjarati li jistgħu jmorru għax-xogħol. Hemm xi indikazzjonijiet li pazjenti bil-coronavirus jistgħu jbatu minn tnaqqis fil-kapaċità tal-pulmun wara attakk tal-marda. Il-ħaddiema f'din is-sitwazzjoni jistgħu jkunu jeħtieġu li x-xogħol tagħhom jiġi adattat u jista' jkollhom bżonn ħin barra x-xogħol biex jagħmlu l-fizjoterapija. Il-ħaddiema li kellhom iqattgħu l-ħin f'kura intensiva (IC) jistgħu jiffaċċjaw sfidi speċifiċi. It-tabib tal-ħaddiem u s-servizz tas-saħħa okkupazzjonali, jekk disponibbli, għandhom jagħtu pariri dwar il-mod u ż-żmien meta dawn għandhom jirritornaw għax-xogħol:

- **Dgħufija fil-muskoli.** Aktar ma wieħed idum f'kura intensiva, din issir aktar serja. It-tnaqqis fil-kapaċità tal-muskoli jidher ukoll, pereżempju, fi lmenti respiratorji. Fenomenu ieħor komuni iżda li jiġi rikonoxxut inqas ta' spiss huwa Sindromu ta' Wara l-Kura Intensiva (PICS). Dan jiġri lil madwar 30 sa 50 % tal-persuni ammessi għal kura intensiva u huwa komparabbli ma' disturb minn stress postrawmatiku.
- **Problemi bil-memorja u l-konċentrazzjoni.** Dawn il-problemi ta' spiss jiżviluppaw biss maż-żmien. Ladarba persuna tkun reġgħet bdiet taħdem, dan mhux dejjem jiġi rikonoxxut. Is-sintomi li jidhru fuq il-post tax-xogħol huma problemi bil-memorja u l-konċentrazzjoni, diffikultà biex wieħed iwettaq il-kompiti b'mod sodisfaċenti u ħiliet ta' soluzzjoni ta' problemi aktar dgħajfa. Għalhekk huwa importanti li toqgħod attent għal dan jekk tkun taf li xi ħadd kien f'kura intensiva. Gwida tajba hija importanti ħafna, minħabba li huwa diffiċli għal xi ħaddiema li jirritornaw għal-livell ta' prestazzjoni preċedenti tagħhom.
- **Żmien twil biex jitkompla x-xogħol.** Id-data turi li kuart sa terz ta' daww li jinsabu f'kura intensiva jistgħu jiżviluppaw problemi, indipendentement mill-età tagħhom. Madwar nofs il-pazjenti jeħtieġu sena biex jerġgħu jibdew jaħdmu u sa terz jistgħu qatt ma jerġgħu jirritornaw.

It-tobba tax-xogħol u s-servizzi tas-saħħa huma fl-aħjar pożizzjoni biex jagħtu pariri dwar kif wieħed għandu jieħu ħsieb il-ħaddiema li kienu morda u dwar kwalunkwe adattament li jista' jkun hemm bżonn li jsir fix-xogħol tagħhom. Jekk ma għandekx servizz tas-saħħa okkupazzjonali, huwa importanti li tindirizza dawn il-kwistjonijiet b'sensittività u li tirrispetta l-privatezza u l-kunfidenzjalità tal-ħaddiema.

Kun konxju mir-riskju li l-ħaddiema li kienu morda bil-COVID-19 jistgħu jbatu minn stigma u diskriminazzjoni.

Ippjana u tgħallem għall-futur

Għalkemm it-tilqim kontra l-COVID-19 maż-żmien se jwassal għat-tmiem tal-pandemija attwali, huwa importanti li jiffasslu jew jiġu aġġornati pjanijiet ta' kontinġenza għall-kriżijiet għall-avvenimenti ta' għeluq u ta' bidu fil-futur, kif deskritt fil-[COVID-19: guidance for the workplace](#) (COVID-19: gwida għall-post tax-xogħol). Anke n-negozji ż-żgħira jistgħu jagħmlu lista ta' kontroll li se tgħin om iħejju ruħhom f'każ li jseħh xi avveniment bħal dan fil-futur.

Intrapriżi li jkunu użaw it-telexogħol għall-ewwel darba jistgħu jikkunsidraw li jadottawh bħala prattika tax-xogħol moderna u fit-tul. L-esperjenza miksuba matul il-pandemija tal-COVID-19 tista' tikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' politika u proċeduri tat-telexogħol jew ir-reviżjoni ta' dawk eżistenti.

Żomm ruhek infurmat tajjeb

L-ammont ta' informazzjoni relatata mal-COVID-19 jista' jkun enormi u jista' jkun diffiċli li ssir distinzjoni bejn dik l-informazzjoni li hija affidabbli u preċiża u dik li hija vaga u qarrieqa. Dejjem iċċekkja li s-sors oriġinali tal-informazzjoni jkun fornitur stabbilit u kwalifikat. Sorsi uffiċjali ta' informazzjoni dwar il-COVID-19 jinkludu:

- [L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa](#)
- [Iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard](#)
- [Il-Kummissjoni Ewropea](#)
- [L-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol](#)

Hekk kif il-kriżi pandemika ssir anqas severa bis-saħħa tat-tilqim u hekk kif il-kontromiżuri tal-COVID-19 jibdew jiġu llaxkati, tista' tinħareġ informazzjoni li tkun speċifika għal industriji, komunitajiet, jew gruppi partikolari, u din tista' tiġi aġġornata ta' spiss. F'pajjiżek, il-ministeri għas-saħħa u għax-xogħol se jkollhom informazzjoni rilevanti u jistgħu jipprovdut links għal sorsi aktar speċjalizzati.

Is-setturi u l-okkupazzjonijiet

Persuni b'impjegi li jpoġġuhom f'kuntatt fiżiku ma' ħafna oħrajn huma fl-akbar riskju li jaqbadhom il-COVID-19. Minbarra l-ħaddiema fil-kura tas-saħħa, il-kura residenzjali u fid-djar, il-ħaddiema essenzjali f'riskju akbar jinkludu, pereżempju, dawk involuti fil-provvista u l-bejgħ tal-ikel, il-ġbir tal-iskart, l-utilitajiet, il-pulizija u s-sigurtà, u t-trasport pubbliku.

Bl-istess mod li xi pajjiżi jirrestringu x-xogħol f'xi setturi qabel oħrajn – normalment l-ewwel li jiġu sospiżi huma l-edukazzjoni, l-attivitajiet ta' ħin liberu u d-divertiment, u l-aħħar l-industrija u l-konstruzzjoni – ir-ritorn għax-xogħol wara l-illaxkar tal-miżuri jista' wkoll jiġi mqassam b'mod simili, iżda f'ordni bil-maqlub. Gwida speċifika għas-settur relatata mal-COVID-19 hija disponibbli minn diversi pajjiżi u għażla ta' dawn hija elenkata hawn taħt. Iċċekkja s-siti web tal-[EU-OSHA](#), tal-[awtorità jew l-istitut nazzjonali tal-OSH](#) tiegħek għal aktar eżempji.

Sector-specific guidance related to COVID-19 (Gwida speċifika għas-settur relatata mal-COVID-19)

Kostruzzjoni	Construction
Bejgħ bl-imnut	Retail
Ikel	Food
Trasport	Transport
Manutenzjoni u servizzi domestiċi	Maintenance and domestic services
Attivitajiet ta' ħin liberu u divertiment	Leisure and entertainment
Edukazzjoni	Education
Xogħol ta' parrukkiera	Hairdressing
Servizzi tas-saħħa u tal-kura	Health and care services
Il-pulizija u l-ħabsijiet	Policing and prisons
Oħrajn	Others
Kompilazzjonijiet nazzjonali (mhux eżawrjenti)	National compilations (non-exhaustive)

Jekk jogħġbok innota li dan id-dokument għe aġġornat fit-23 ta' Diċembru 2020. L-[artikolu tal-OSHwiki article](#) korrispondenti jiġi rieżaminat perjodikament u r-riżorsi speċifiċi għas-settur jiġu aġġornati fuq bażi kontinwa.

Awtur(i): William Cockburn, Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol (EU-OSHA)

© Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol, 2020

Ir-riproduzzjoni hija awtorizzata bil-kondizzjoni li s-sors ikun rikonoxxut.